

PATENTOVÝ ÚŘAD

REPUBLIKY

ČESKOSLOVENSKÉ

Třída 15 b.

Vydáno 10. srpna 1922.

PATENTOVÝ SPIS č. 8635. ^a

F. JOSEF HAVELKA, PRAHA.

Způsob hotovení plakátů.

Přihlášeno 28. ledna 1921.

Chráněno od 15. února 1922.

Základní myšlenkou jest podtisk, na kterém vynikne bílé písmo. Také dá se kombinovati negativní a pozitivní, resp. kresba a ornament.

Způsob provedení:

1. Umělec zhotoví kresbu čínskou tuší na bílý hladký papír, která se jako negativ přeneše fotograficky na kámen. Za tím účelem pokryje se litografický kámen citlivou vrstvou, kresba obráceně se položí na kámen a zatěžká silnou skleněnou deskou. Kámen pak se osvětlí. Neosvětlená místa se vyvoláním smyjí a zůstane na kameni převrácená kopie kresby. Tímto způsobem ušetří se litografování, resp. zhotovování negativu a diapositivů. (Litografování jest velmi pracné a nad to představuje jen nepřesnou kopii umělcovy kresby.) Podtisku dá se použití různě, tak na př.: a) pozadí bílé a písmo vzorkované, b) pozadí vzorkované a písmo bílé, c) pozadí vzorkované a písmo černé, d) pozadí černé a písmo vzorkované. Všechny tyto způsoby lze kombinovati na jedné desce.

Po vykopírování kresby neb písma zakryjí se místa, kde není třeba podtisku, arabskou gumou, a přetiskne se vzor podkladu.

2. Zhotoví se podtisky čárkované vlnitě jako moiré (viz obr. 1.) neb jiných vzorů, a sice v různých velikostech běžných plakátů, na litografické zinkové desky. Litograf nakreslí na kámen, zinek neb hliníkovou desku písmo arabskou gumou, do níž bylo přimíseno trochu rudky a leptadla; na toto písmo udělá kamenotiskař přetisk případného podtisku se zinkové desky. Po smytí vodou vystoupí bílé negativní písmo, které dělá dojem, jako by bylo raženo.

3. Pozitivní písmo může býti provedeno litograficky aneb sazbou, ze které se udělá tisk přetiskovou barvou a přetiskne zároveň s podtiskem.

Práce s tímto podtiskem hodí se zvláště pro jednobarevný tisk, může však i ve více barvách býti provedena. Výhoda spočívá v tom, že hotový podtisk (rastr) dá se vždy znovu použítí, aniž by bylo třeba dělat novou litografii.

Myšlenka podtisku je podobná jako u tangirky; rozdíl je v tom, že

1. tangirka je jen pro malé formáty a působí jako stínování, kdežto tento podtisk je masivní a působí dekorativně a

2. při přetiskování tohoto podtisku může býti zároveň i sázené písmo přetisknuto, což u tangirky nejde.

Patentový nárok.

Způsob zhotovování plakátů, vyznačený tím, že se použije již hotového podtisku (jako moiré neb jiných libovolných, pravidelných neb nepravidelných vzorů, tvořících temný podtiskový tón), na kterém vynikne bílé negativní písmo, po př. kombinace negativního a pozitivního písma, negativního a pozitivního podtisku.

